

اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)

ویراسته و
غلامرضا صالحی

دانشیار مؤسسه پژوهش برنامه ریز آموزش عالی

سروش

تهران ۱۳۹۳

شماره ترتیب انتشار: ۱۶۲۶

ذاکر صالحی، غلامرضا، ۱۳۴۰ -
اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) / نویسنده غلامرضا ذاکر صالحی؛ ویراستار مریم عابدی. تهران: صدا و
سیمای جمهوری اسلامی ایران، انتشارات سروش، ۱۳۹۳.
۱۰۸ ص. چاپ اول: ۱۳۹۳
ISBN: 978-964-12-0701-6
فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.
۱. خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹ - ۱۳۶۸ - نظریه درباره
اسلام و سیاست، سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران. صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، انتشارات
سروش.
رده‌بندی کنگره: ۸ الف ۵ الف / DSR ۱۵۷۴
رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۲
شماره کتاب‌شناسی ملی ۳۴۵۷۸۹۳

تهران، خیابان استاد شهید مطهری، تقاطع خیابان شهید دکن مفتی ساختمان سروش
مرکز پخش: ۸-۸۸۳۴۵۰۶۳
www.soroushpublicationsco.ir

عنوان: اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)

نویسنده: دکتر غلامرضا ذاکر صالحی

ویراستار: مریم عابدی

صفحه‌آرا و طراح جلد: پریسا رجبی مؤید

چاپ اول: ۱۳۹۳ / قیمت: ۴۵/۰۰۰ ریال

این کتاب در پانصد نسخه در چاپخانه انتشارات سروش لیتوگرافی، چاپ و صحافی شد.

همه حقوق محفوظ است. / شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۲-۰۷۰۱-۶

مطالب

- ۷ پیوسته‌ها
- ۹ مقاله اول / امام خمینی (ره) و ارکان فلسفه سیاسی شیعه
- ۴۱ مقاله دوم / شمای کارکردی سیاسی - فرهنگی آن در اندیشه امام خمینی (ره)
- ۶۳ مقاله سوم / لزوم تشکیل حکومت دینی در اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) و تطبیق آن با اهل بیت
- ۸۳ مقاله چهارم / سرمشق تکلیف‌گرایی در اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)
- ۹۱ مقاله پنجم / شباهت‌های نهضت امام خمینی (ره) با قیام عاشورا
- ۱۰۳ منابع
- ۱۰۷ نمایه

هم‌اکنون موسسه اندیشه سیاسی امام‌خميني^(ره) در جهان تشيع، و اخيراً جهان اهل سنت، وجود داشته‌است تا دانشگاه‌ها، مراکز علمي و محافل سياسي غرب شناخت تفكر سياسي شيعه را به‌عنوان يك راهبرد در دستور كار قرار دهند. اما به دليل آشفتگي اندك پژوهشگران غربي با تاريخ اسلام و ايدئولوژي اسلامي و نكات سريفي كه در فهم جهت‌گيري‌هاي ديني رهبران شيعه وجود دارد، اين حركت مطالعاتي، عمق چنداني نيافته‌است. بخش مهمي از اين پژوهش‌هاي بين‌المللي با هم‌اکنون تحت عنوان «تحليل‌هاي نفتي از انقلاب اسلامي ايران» مي‌شناسيم. اين تلاش‌ها نگران امنيت انرژی در منطقه خاورميانه هستند.

نكته ديگري كه در اين گونه مطالعات بايد مورد توجه پژوهشگران قرار گيرد، آسيب‌شناسي گونه‌اي از تفاسير از اندیشه ديني است كه تسليم اصالت تسليم، توقف نظري و رئاليسم سياسي را براي جهان اسلام به ارمغان آورده و حركت امام‌خميني را به‌عنوان نقطه مقابل اين تفاسير، در اين برهه از تاريخ معاصر جايگزين آن كند. بنا بر اين، فهم زواياي نهضت امام‌خميني^(ره) تنها پس از شناخت جامع رويكردهاي رقيب در جهان اسلام امكان‌پذير است.

از سوي ديگر، شناخت اندیشه سياسي امام‌خميني جز از طريق بازشناسي تاريخي اندیشه سياسي اسلام ميسر نيست. از اين رو، شناخت الگوهاي عملي نهضت اسلامي، به‌ويژه نهضت عاشورا، به درك زواياي پنهان اندیشه و عمل

سیاسی امام کمک می‌کند. این دو نهضت شباهت‌های تنگاتنگی با یکدیگر دارند، اما به‌رغم این شباهت‌ها، این چارچوب تفکر و عمل در جهان معاصر، حداقل در سال‌های دهه‌های ۴۰ و ۵۰، جدید و بکر بوده است. پس نهضت امام خمینی را نمی‌شد پیش‌بینی و پیشگیری، و با آن مقابله کرد.

در بازسازی تاریخی نهضت‌های شیعی، اشراف بر علل و عوامل و جریان قیام عاشورا اهمیت مضاعف دارد، زیرا امام خمینی (ره) از مفاهیم عاشورایی به‌عنوان مفاهیم واسطه برای تبیین حرکت مردمی خود علیه رژیم پهلوی بهره جست. این نکته تا حدودی در پژوهش‌های غربیان مغفول مانده است.

در این مقاله، ریشه‌های نظری تفکرات ایشان را در آموزه‌های دینی بررسی و با روش‌های آسیب‌های پیش‌گفته دوری کند.

مجموعه مقالاتی است که در سال‌های گذشته در سمینار بین‌المللی امام خمینی (ره) در تهران ارائه شده‌اند و اکنون با افزودن سه مقاله دیگر، به زیور طبع آراسته می‌شوند. دستاوردهای اصلاحی خوانندگان و پژوهشگران محترم، به‌ویژه استادان و دانشجویان فرهیخته رشته علوم سیاسی برای این جانب مغتنم و موجب سپاسگزاری است.

لامرضا ذاکر صالحی

بهمن ۱۳۹۲